

**OLIMPIADA
DE LIMBĂ , COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ - LICEU
ETAPA LOCALĂ , ANUL ȘCOLAR 2012-2013
CLASA A X-A**

Toate subiectele sunt obligatorii.

- Nu se permit mottourile.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

Cite te cu atenție următoarele fragmente:

«Uria a cumpănat lumii, urnit de ritmul cosmic, mi ca talerele ziua și noaptea pentru asfințire. Talgerul luminii, îngreunat de aur, se plecaseră de tot spre apus. Săgeata nopții încremenise cu luceafărul în ascuțite. Caprele răcâiau răna, închinându-se cu copita culcușului. Clopotele de la gâtul lor sunau limpede și fiecare vită era o vecernie. Apa râului luneca limpede, pe sub sălcii gânditoare și plopi amintitori. Șarpele descolcit de aur, amurgul descânta pe șirurile cristaline, care picau din cer direct pe ramuri. Când o prevestire trecu și scutură din florile tângurilor o rouă de clinchete. Pe storul tresărit sub copacul sub care se ruga. Credea că vreo dihanie venise să-i împuțineze turmele. O formă nedeșluită înainta fără pași spre staul. Venise din talgerul luminii sau din pușcul de dincolo de pământ? Iacob se repezise cu ghioaga să-i apere averile. Statura mare îl aștepta în strungă înându-i calea. Nu era nici leu, nici fur. Pe rețea o arătare de călător de pe alt tărâm.

- Ce vrei? rânii ciobanul, clătinat de spaimă și uimire.
- Luptă, răspunse cel lalt, ca și cum ar fi spus bun-seara.

Nu dorea nici oi, nici bogăție, ci altceva mai de preț: puterea. Spre a fi stăpân se cere să fie tare. Și vedenia nu propunea enigme; pretindea încercarea puterilor. Înfrunța în area cu chip zburător îl înfrunța din poarta arcului. Iacob îi deslușea asupra capului un moș, adus ca gluga ciocârliei. Și glasul îi cântase a viers. Cine se ascundea sub veșmânt pe șiresc? Necunoscutul îi căzuse drag deodată, a a cum îi cade un prin hoinar, căruia nu îi te poți împotrivi și nu-i faci gustul.

El primi luptă fără durmă, prinzându-se că într-o horă cu îngerul, sub ochii iezilor bucuroși de salturile stăpânului în luptă cu cerescul partener. Și astfel Iacob s-a luptat cu îngerul, nu împotriva lui...Nici arc, nici sabie. Luptau luptă dreaptă, încinși cu brațele. Oricum, îndemnul îngerului adevărat este totdeauna luptă. Numai Satana e ispititor, vrajă de câștig ușor asupra a tot cât cuprinzi cu ochii... Minunea cea mai mare a fost că atingerea cu îngerul îl înțreia pe om. El devenea mai puternic, pe măsură ce se îndelunga înfrunțarea. Omul al turat de înger sugera fluid sfânt, care trecea în el ca în legea vaselor comunicante, din cel plin în cel gol.

A durat lupta o noapte, un veac? Cine știe? Solul a zburat. În zori, nostalgic, Iacob căuta urmele vânzolirei, dar niciun semn nu stămărturie. Pe mântul nu era găurit de călcăie, iarba îi mijea lumina-verde nestrăvinită din pământ. A fost o nălucire? Și totuși n-avea nici o dovadă, în suflet îi pătunde mirosul respirat al îngerului, și îi stăruia acolo, unde amintirea se țese cu uitarea. Îngerul a fost? Dar s-a hărțuit cu el afară, în luncă? Sau înlăuntrul, în gând? Fusese o luptă, sau o meditație? Căinții lui o țiau mai bine, căci nu dăduseră niciun lătrat.»

(Vasile Voiculescu „Lupta cu îngerul”)

“ A fost odată ca niciodată etc. A fost odată un împărat. El avea trei feciori. Când fu la ceasul morții, își chemă feciorii și le zise:

– Feții mei, sunt cu sufletul la gură, precum mă vedeți; un lucru numai vă cere: în cele trei nopți după înmormântarea mea, să-mi prezintiți mormântul, câte unul din voi.

Cum auzi fiecare din gura feciorilor săi, că se gura și-și dăde sufletul. Gătură se făcu de îngropăciune, mă rog, ca la moartea unui împărat, și cu mare alai și jele fu pus la odihna de veci.

Feciori, cari știau ce glăsuie tatăl lor când îi ieși sufletul, se puse de pază în noaptea dintâi feciorul cel mai mare al împăratului. Pândi el ce pândi, și în puterea nopții, pe când și apele dormeau, se pomeni fiul de împărat cu un oarecine că vine și vrea să dezgroape pe mort. Fără decât se luă cu dânsul la luptă. Și lupte-se, și lupte-se, până ce, când începu să cânte cocoșii, acel cineva pieri ca o nălucă.

A doua noapte, feciorul de împărat cel mijlociu prezintă ca și cel mare.

Când se întâlniră ei, se vorbiră spuie fratelui lor celui mic, prețania lor și să-l îmbrace priimi ca unul din ei, pe carele îl va alege el, să-l însoțească în noaptea când va avea să prezenteze dânsul, de teamă, ca să nu se răpuie, ca unul ce era mai tânăr. Dar feciorul cel mic al împăratului nici nu voi să asculte de unele ca acestea, ci zise:

– Duce-mă voi singur, căci trebuie să fi știut tata ce zice, când ne-a poruncit să prezintăm câte unul singur.

Și astfel, cum veni seara, se duse la locul de pândă. Și deoarece știa ce-l așteaptă, el își luă cu dânsul armele și se găti bine de luptă. Pe la miezul nopții se pomeni și el cu cineva că vine. Vru el să întrebuințeze armele; dar unde îi dădu la pas; căci el se arătă ca o vedenie ieșind ca din pământ, și se luă la trântă. Lupta fu crâncenă, căci duhul necurat, duh necurat era cel ce venea să dezgroape pe împărat, își pusese toate puterile ca să dovedească pe fiul cel mai mic al împăratului. Vezi că duhul știa că de nu va putea nici în a treia seară să izbutească, apoi trebuia să-și mute gândul; nu mai putea adecă să-l dezgroape, nici la amin. Fie însă că și biatul nu se lăsa mai pe jos. Și cum spusei, se luptară pe capete; dar luptă nu glumă. Luptă ținu, și o luptă de moarte, până despre cântători. Cum se auzi cocoșul, duhul pieri ca o nălucă, dar și biatul căzu jos de ostenit. De mai ținea lupta, numai cât ai atârța un foc, să-și muiat, și cine știe ce se întâmplă. Cum căzu fiul de împărat pe mormântul tănușu, acolo și adormi. Atât era de rupt de oboseală.”

(Petre Ispirescu, “Povestea războiului”)

Subiectul I (12 puncte)

Prezintă în 10-15 rânduri tipul de narator din cele două texte suport.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Redactează un eseu de 1-2 pagini în care să prezinți particularitățile de structură și de limbaj în ambele fragmente selectate.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea a cel puțin două elemente de structură din textele citate,
- identificarea a cel puțin două caracteristici de construcție a personajelor,
- evidențierea rolului a două registre stilistice regăsite în fragmentele citate,
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul expresiv în care cei doi scriitori redau lupta protagoniștilor

Not ! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu de 1-2 pagini despre *existența luptei pentru autocunoaștere*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Not ! În elaborarea eseului vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea *tezei/ a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete) și *concluzia/sinteza*.

REDACTARE (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin două pagini. Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *alinierea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *încadrarea în limita maximă de pagini indicată* – 4 puncte).

**OLIMPIADA
DE LIMBĂ , COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ - LICEU
ETAPA LOCALĂ , ANUL ȘCOLAR 2012-2013
CLASA A X-A
BAREM**

Subiectul I (12 puncte)

Tipul de narator obiectiv se validează în ambele fragmente citate prin **formele verbale și pronominale de persoană a III-a, prin construcțiile la superlativ, prin exclamațiile și interogațiile retorice, prin topica afectivă** etc. În raport cu diegeza, cu cititorul sau cu ei înșiși, naratorii din ambele texte sunt omniscienți și omniprezenți, dar primul este necreditabil, nu “spune” tot ce este, pe când celălalt este creditabil; sunt naratori extradiegetici, privesc întâmplările din afară, dar și heterodiegetici, nefiind actorii, protagoniștii, actanții. Observație: naratorii acestor texte au o înclinare ludică, se “joacă” cu cititorul, ignorând regulile și clasificările. Pe parcursul anumitor secvențe narative, după ce dau impresia că sunt extradiegetici în raport cu istoria relatată și heterodiegetici în raport cu personajele, prezentând totul la persoana a III-a-, aceștia se dovedesc mult mai implicați; se adresează direct cititorilor „A durat lupta o noapte, un veac? Cine este?”/ “Vezi”, “Și cum spusei, se luptară pe capete”, “De mai ținea lupta, numai cât ai ațâța un foc, s-ar fi muiat, și cine știe ce se întâmplă”, utilizând forme de persoană a II-a sau chiar I.

(Prezentarea nuanțată a tipului de narator și a marilor prin care se validează prezența acestuia în ambele fragmente citate, prin ilustrarea cu exemple relevante, respectarea limitei maxime de spațiu: 12 puncte; Prezentarea nuanțată a tipului de narator și a marilor prin care se validează prezența acestuia în ambele fragmente citate, prin ilustrarea cu exemple relevante, nerespectarea limitei maxime de spațiu: 10 puncte; Prezentarea ezitantă a tipului de narator și a marilor prin care se validează prezența acestuia în ambele fragmente citate, prin ilustrarea cu exemple relevante, respectarea limitei maxime de spațiu: 8 puncte; Prezentarea ezitantă a tipului de narator și a marilor prin care se validează prezența acestuia în ambele fragmente citate, prin ilustrarea cu exemple relevante, nerespectarea limitei maxime de spațiu: 4 puncte; încercare de prezentare, fără exemplificare: 2 puncte)

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

-prezentarea a cel puțin două elemente de structură din textele citate: narațiunea obiectivă, secvențe narative, înțelegerea secvențelor, incipit, final, pasaje descriptive/rolul acestora în narațiune, prezența sintagmelor care exprimă noțiunea de temporalitate succesivă și a desfășurării evenimentelor în ordinea cronologică (prezentare detaliată și nuanțată, prin abordare comparativă, prin referire la câte două simboluri din fiecare dintre fragmentele citate: 9 puncte; prezentare ezitantă prin abordare comparativă, prin referire la câte două simboluri din fiecare dintre fragmentele citate: 7 puncte; prezentare prin abordare comparativă, prin referire la câte un simbol din fiecare dintre fragmentele citate: 5 puncte; prezentare prin referire la două simboluri dintr-un singur fragment citat: 3 puncte; prezentare prin referire la un simbol dintr-un singur fragment citat: 2 puncte; simplă precizare a simbolului 1 punct)

- *identificarea a cel pu în dou caracteristici de construc ie a personajelor: modalit i de caracterizare preponderent indirecte, numele este cel ce-l individualizeaz pe Iacob, condi ia de mezin pe eroul de basm; statutul social de p stor/fiu de împ rat etc (prezentare detaliat i nuan at , prin abordare comparativ , prin referire la dou caracteristici de construc ie a personajelor din fiecare dintre fragmentele citate:9 puncte; prezentare ezitant prin abordare comparativ , prin referire la dou caracteristici de construc ie a personajelor din fiecare dintre fragmentele citate:7 puncte; prezentare detaliat i nuan at prin abordare comparativ , prin referire la câte o caracteristic de construc ie a personajului din fiecare dintre fragmentele citate:5 puncte ; prezentare prin referire la dou caracteristici de construc ie a personajelor dintr-un singur fragment citat:3 puncte; prezentare ezitant prin referire la o instan dintr-un singur fragment citat:2 puncte; simpla precizare a dou instan e-1 punct)*

-*eviden ierea rolului a dou registre stilistice reg site în fragmentele citate (registrul popular , regional implic situarea instan elor comunicarii în orizontul folcloric, neaplicarea normelor limbii literare, eufonie, diversitate i bog ie sinonimic în primul text, valorificarea elementelor specifice basmului în al doilea, varia ie stilistic , originalitate, comunicare preponderent colocvial , uneori afectiv i spontan ; expresivitatea maxim este conferit de alternarea registrelor stilistice contrastive, neologismele (« statura », « enigme », « partener »), sunt reliefate prin asocierea cu termeni populari sau colocviali; elemente ale registrului religios/liturgic) (prezentare detaliat i nuan at , prin abordare comparativ , prin referire la dou registre stilistice din fiecare dintre fragmentele citate:9 puncte; prezentare ezitant prin abordare comparativ , prin referire la dou registre stilistice din fiecare dintre fragmentele citate:7 puncte; prezentare prin abordare comparativ , prin referire la un singur registru stilistic din fiecare dintre fragmentele citate:5 punct ; prezentare prin referire la un singur registru dintr-un singur fragment citat:3 puncte;; simpla precizare a dou registre-1 punct)*

- *exprimarea unei opinii argumentate despre modul expresiv în care cei doi scriitori redau lupta protagoni tilor (formularea opiniei: 2 puncte; încercarea de formulare a opiniei 1 p; sus inerea argumentat a opiniei formulate(sus inerea argumentat a opiniei formulate prin exemplific ri, explica ii, compara ii dinfiecare text : 7 puncte; sus inerea argumentat a opiniei formulate prin exemplific ri, explica ii, compara ii dintr-un singur text :5 puncte; sus inerea opiniei formulate f r exemplific ri, explica ii, compara ii: 3 puncte; încercare de argumentare, improvizat ii: 1 punct)2/1p +7/5/3/1p*

Subiectul al III-lea(36 de puncte)

1.*Formularea tezei/ a punctului de vedere cu privire la tema propus (Formularea tezei/ a punctului de vedere cu privire la tema propus ; logica ideilor/ premiselor demersului; enun area clar a problematicii eseului; capacitate de sintez i de abstractizare- 6 p ; încercare de formulare a tezei/ a punctului de vedere cu privire la tema propus ; logica ideilor/ premiselor demersului; imperfec iuni în enun area problematicii eseului; încerc ri de sintez i de abstractizare- 3 p; încercare de formulare a tezei/ a punctului de vedere cu privire la tema propus , dar nerelevant: 1 p)*

6 p

2. Formularea și dezvoltarea a patru argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența culturală (opere literare din literatura română și/sau universală, opere de artă, sculpturi, picturi, cinematografie, muzică etc.) (formulare corectă, nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic, corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă (câte 6 p pentru fiecare argument $6p+6p+6p+6p$) 24p); formulare parțial corectă, nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic, corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă (câte 3 p pentru fiecare argument $3p+3p+3p+3p$) 12 p); încercare de formulare parțial corectă, nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală (câte 1 p pentru fiecare argument $1p+1p+1p+1p$) 4 p) **24 p**

3. Concluzia/sinteza: concluzie logică impusă de argumente, viabilitatea demersului argumentativ, capacitate de sinteză și de persuasiune-6 p); încercare de formulare a concluziei-1 p)

Redactare 26 de puncte

Punctajul se acordă numai dacă răspunsul se încadrează în limita de spațiu precizată

Organizarea ideilor în scris (Text clar organizat, coerent, echilibrat, construcția paragrafelor subliniază ideile, succesiune logică a ideilor 4 p); părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele, ideile sunt evidențiate prin paragrafe: 2 p); plan vag de structurare a textului, trecerea de la o idee la alta nu este evidențiat prin paragrafe 1 p)

Utilizarea limbii literare (Stil și vocabular adecvate conținutului, claritatea enunțului, varietatea lexicului, sintaxă adecvată 4 puncte; stil și vocabular parțial adecvate conținutului, cu ezitări în selectarea cuvintelor: 2 p); vocabular monoton sau preios, folosirea excesivă a neologismelor, a jargonului critic: 1 p)

Abilități de analiză, de interpretare și de argumentare (Relație adecvată idee-argument, argumente convingătoare, abilități în formularea de judecăți de valoare și de interpretare -6 p);

încercare de a susține ideile prin argumente, elemente de interpretare, dar rezultat neconvingător, inserare de citate critice nerelevante, necomentate 3 p); afirmații nesusținute prin argumente, schematism, inserare de citate critice nerelevante, necomentate-1p)

Inserarea de citate critice nerelevante, necomentate atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

Ortografia (0-1 erori: 3 p; 2 erori: 2 p; 3 sau mai multe erori: 0 p) Punctuația (0-1 erori: 3 p; 2 erori: 2 p; 3 sau mai multe erori: 0 p) Alinierea corectă în pagină, lizibilitatea (1p+1p) Încadrarea fiecărui eseu în limita maximă de spațiu indicat (2p+2p)

NOT ! Se acordă 10 p din oficiu. Nota se calculează prin împărțirea punctajului obținut la 10. Nu se acordă fracțiuni de punct.